

Oy Ruutunelonen Ab
PL 40
00521 HELSINKI

MATKAMIES FOLKE WEST -OHJELMASARJA

Asian vireilletulo ja selvittäminen

Telehallintokeskus on pyytänyt Oy Ruutunelonen Ab:ltä selvityksen Matkamies Folke West –ohjelmasarjasta 11.11.1999. Yhtiötä on pyydetty selvittämään, miten ohjelmasarjassa on otettu huomioon televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain mainontaa ja sponsorointia koskevat säännökset. Telehallintokeskukselle on esitetty epäilyjä siitä, että sarja sisältäisi mainontaa tai sponsorointia, joka on ristiriidassa kyseisten säännösten kanssa.

Oy Ruutunelonen Ab on antanut selvityksen ohjelmasarjasta 30.11.1999. Selvityksen mukaan ohjelmasarja ei sisällä 21 §:ssä kiellettyä piilomainontaa eikä ole sponsoroitu ohjelma. Yhtiö on todennut ohjelmasarjan noudattavan muutoinkin 21 ja 26 §:ssä ohjelmille asetettuja vaatimuksia.

Telehallintokeskus on tutustunut kolmeen ohjelmasarjan jaksoon, jotka on esitetty syksyllä 1999 (4.9., 9.10. ja 20.11.). Oy Ruutunelonen Ab:n antamien tietojen mukaan ohjelmasarjasta tehdään mahdollisesti uusia jaksoja, jotka esitetään ensi vuonna.

Mainontaa ja sponsorointia koskevat säännökset

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 21 §:n 1 momentin mukaan mainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi. Saman pykälän 5 momentissa kielletään piilomainonta. Lain perustelujen mukaan tavaroita ja palveluita voidaan kuitenkin esitellä, kun tarkoituksena on jakaa yleistä informaatiota tai kun tavaroiden tai palvelujen esittely on välttämätöntä ohjelman toteutuksen kannalta.

Lain 26 §:n 3 momentti sisältää sponsoroiduille ohjelmille asetettavat vaatimukset. Säännöksessä vaaditaan muun muassa, että sponsoroidut ohjelmat on varustettava sponsoritunnuksin. Lisäksi sponsori ei saa vaikuttaa ohjelman sisältöön eikä katsojia saa rohkaista esimerkiksi ostamaan sen tuotteita tai palveluja.

Arvio mainontaa ja sponsorointia koskevien säännösten soveltamisesta Matkamies Folke West –ohjelmassa

Telehallintokeskus on arvioinut, täyttääkö Matkamies Folke West –ohjelmasarja televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 21 §:n mainontaa koskevat yleiset säännökset sekä 26 §:n sponsorointia koskevat säännökset.

Telehallintokeskus katsoo, että Matkamies Folke West –ohjelmasarjan näytejaksot sisältävät jossain määrin piilomainonnan rajoilla liikkuvaa ainesta. Näytejaksoissa esiintyy paikoin taustakuvana tyyllitellyt kompassineulat ja niiden päällä pyörivä kartta. Neulojen yläpuolella näkyy himmeänä teksti Suunto Oy Helsinki.

Ohjelmasarjassa annetaan myös tietoja nimeltä mainittujen lentoyhtiöiden lennoista matkakohteeseen ja lentojen hinnoista. Paikoin esitellään myös paikallisia majoitusmahdollisuuksia ja niiden hintatietoja. Telehallintokeskus ei kuitenkaan pidä näiden tietojen esittämistä mainonnanomaisena vaan katsoo, että tarkoituksena on jakaa yleistä informaatiota.

Oy Ruutunelonen Ab:n selvityksen mukaan Matkamies Folke West –ohjelmasarjaa ei ole sponsoroitu eikä sen tuottamiseen liity sponsorointisopimuksia. Telehallintokeskus ei myöskään ole havainnut näytejaksoissa sponsorointisäännösten vastaisia piirteitä.

Telehallintokeskus katsoo, että Matkamies Folke West –ohjelmasarja sisältää piilomainonnan rajoilla liikkuvaa ainesta. Tämä aines on kuitenkin näytejaksoissa melko vähäistä eikä anna aiheutta enempään toimiin. Telehallintokeskus voi kuitenkin ottaa asian uudelleen käsittelyyn, jos ohjelmasarjassa myöhemmin havaitaan mainonnasta tai sponsoroinnista annettujen säännösten vastaisia piirteitä.

Lainkohdat

Laki televisio- ja radiotoiminnasta 21 § 1 ja 5 mom., 26 § 3 mom., 35 §

Johtaja Jorma Koivunmaa

Lakimies Asta Virtaniemi